

Toelichting op de balans

Vaste activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

(bedragen x € 1.000)	2025	2024
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio		
Kosten onderzoek en ontwikkeling	17	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden		
Totaal	17	0

Materiële vaste activa

Investerings (bedragen x € 1.000)	2025	2024
In erfpacht uitgegeven gronden		
Waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.617	5.522
Overige investeringen met een economisch nut	95.996	86.532
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	3.015	3.015
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut vanaf 2017 geactiveerd	16.926	17.083
Totaal investeringen	121.554	112.152

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut over 2025 weer.

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaar de 1-1	Herrubricering	Investerings en	Desinvestering en	Afschrijving en	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaar de 31-12
Gronden en terreinen	1.113		770					1.883
Woonruimten	805				-25			780
Bedrijfsgebouwen	71.175		12.022	-216	-1.600	-840		80.541
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	2.399		275		-67			2.607
Vervoersmiddelen	450				-169			281
Machines, apparaten en installaties	9.183		55		-567			8.671
Overige materiële vaste activa	1.407				-174			1.233
Totaal	86.532		13.122	-216	-2.602	-840		95.996

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde over 2025 weer van de investeringen met economisch nut waarvoor ten bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaar de 1-1	Herrubricer ing	Invester ing en	Desinvest ering en	Afschrijv ing en	Bijdrage n van derden	Afwaard ering en	Boekwaar de 31-12
Grond-, weg-, en waterbouwkundi ge werken	5.512		304		-207			5.609
Machines, apparaten en installaties	10				-2			8
Totaal	5.522		304		-209			5.617

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut over 2025 weer:

Activasoort (bedragen x € 1.000)	Boekwaar de 1-1	Herrubricer ing	Invester ing en	Desinvest ering en	Afschrijv ing en	Bijdrage n van derden	Afwaard ering en	Boekwaar de 31-12
Bedrijfsgebouwe n	553				-34			519
Grond-, weg-, en waterbouwkundi ge werken	17.837		1.147		-777	-345		17.862
Machines, apparaten en installaties			45			-8		37
Overige materiële vaste activa	1.708		3		-188			1.523
Totaal	20.098		1.195		-999	-353		19.941

Eenmalige afschrijvingen

In 2025 hebben er geen eenmalige afschrijvingen plaatsgevonden.

Mogelijk af te stoten vaste activa

Niet van toepassing.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2025 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 1-1	Invester ingen	Desinvest eringen	Aflossingen / Afschrijvingen	Afwaard eringen	Boekwaarde 31-12
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	795	132				927

- gemeenschappelijke regelingen						
- overige verbonden partijen						
Leningen aan:						
- woningbouwcorporaties						
- deelnemingen						
- overige verbonden partijen						
Overige langlopende leningen u/g	6.576	49	-2			6.623
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer						
Bijdragen aan activa in eigendom van derden						
Totaal	7.371	181	-2			7.550

De deelnemingen betreffen:

- Inclusief Groep/voormalig RNV € 433.000
- Alliander € 155.000
- Bank Nederlandse Gemeenten € 170.000
- Fryslan Milieu € 133.000
- Afvalsturing € 27.000
- Recreatiegemeenschap Veluwe Holding € 7.000
- Vitens € 2.000
- Handel & ambacht, garantiekap. R.D.C. € 400

De langlopende leningen u/g betreffen:

- Renteloze lening woningbouw € 37.000
- Startersleningen woningbouw € 2.673.000
- Duurzaamheidsstimuleringsleningen woningbouw € 1.581.000
- Alliander € 1.567.000
- Toekomstbestendig wonen € 750.000
- Hypothecaire lening woningbouw € 15.000

Vlottende activa

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden		
- overige grond- en hulpstoffen		
Onderhanden werk, waaronder bouwgrond in exploitatie	600	1.683

Gereed product en handelsgoederen		
Vooruitbetalingen		
Totaal	600	1.683

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2025 het volgende overzicht worden gegeven:

In onderstaande tabel kunnen kleine afrondingsverschillen voorkomen.

bedragen x € 1.000	Boekwaarde 1-1	Van gronden niet in exploitatie	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname	Aanwenden verliesvoorziening	Boekwaarde 31-12	Voorziening verlieslatend complex*	Balanswaarde 31-12
Het Trefpunt	-161		-14		175				0
Veldzicht Noord fase 4	1.844		-1.638		394				600
Totaal	1.683		-1.652		569				600
Nog te maken kosten									140
<i>Totaal exploitatiekosten</i>									<i>740</i>
Nog te verwachten opbrengsten									895
Verwacht exploitatieresultaat (voordelig)									155

* De verliesvoorzieningen worden, conform het BBV, verminderd op de geactiveerde kosten.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van een jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen korter dan een jaar (bedragen x € 1.000)	saldo 31-12-2025	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2025	Gecorrigeerd saldo 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	7.602		7.602	7.116
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen				
Verstrekte kasgeldleningen				
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Rek. crt. met het Rijk	23.943		23.943	29.412
Rek. crt. verhoudingen met niet financiële instellingen				
Overige vorderingen	4.711	-818	3.893	2.077
Overige uitzettingen				
Totaal	36.256	-818	35.438	38.605

De voorziening oninbaarheid betreft de voorziening dubieuze debiteuren voor reguliere vorderingen van € 561.000 en vorderingen van Sociale Zaken van € 256.683.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)

Verslagjaar 2025

(1)	Drempelbedrag				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	403	405	405	405
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.823	1.821	1.821	1.821
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	111.296			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	111.296			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	2.225,92			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	36.250	36.837	37.225	37.221
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist	403	405	405	405

	aangehouden middelen				
--	-------------------------	--	--	--	--

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Kassaldi		
Banksaldi	406	406
Totaal	406	406

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Vooruitbetaalde bedragen	377	611
Nog te ontvangen bedragen	6.078	4.628
Nog te ontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel	1.220	1.955
Totaal	7.675	7.194

De vooruitbetaalde bedragen per 31 december 2025 van € 377.000 zijn te splitsen in:

- Tussenrekeningen € 19.000
- Vooruitbetaald in 2024 € 262.000
- Vooruitbetaalde subsidie NIP (Nationaal Isolatie Programma) € 96.000

Uitzettingen korter dan één jaar en Overlopende activa hebben overwegend een kortlopend karakter en worden binnen één jaar na balansdatum afgewikkeld.

Van Europese of Nederlands overheidslichamen ontvangen, nog te ontvangen specifieke uitkeringen:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2024	Ontvangen	Toevoeging	Saldo 31-12-2025
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	328			328
SPUK IZA-doelen 2023-2026	68	-68	114	114
SPUK Sport	547	-547		0
Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek	45	-45	13	13
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	340	-340	289	289
SPUK ventilatie in scholen	627	-627		

Realisatiestimulans			476	476
Totaal	1.955	1.627	892	1.220

Vaste passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Algemene Reserves	14.699	15.321
Bestemmingsreserves:		
– voor egalisatie van tarieven	58.618	55.734
– overige bestemmingsreserves		
Resultaat na bestemming	7.483	1.875
Totaal	80.800	72.930

Voorzieningen

De voorzieningen kunnen als volgt worden onderverdeeld:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.761	4.726
Onderhoudsequalisatievoorzieningen	1.226	1.325
Voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met heffing		
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	11.420	10.802
Totaal	18.407	16.853

De verliesvoorziening grondexploitatie wordt, conform het BBV, verminderd op de geactiveerde kosten. De voorzieningen dubieuze debiteuren voor reguliere vorderingen en vorderingen van Sociale Zaken worden, conform het BBV, in mindering gebracht op het debiteurensaldo.

Voor een verdere toelichting op de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar Reserves en Voorzieningen.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

bedragen x € 1.000	2025	2024
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen:		
– binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
– binnenlandse banken en overige financiële instellingen	55.000	59.500
– binnenlandse bedrijven		
– overige binnenlandse sectoren		
– buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
	55.000	59.500
Door derden belegde gelden		

Waarborgsommen	1	1
Totaal	55.001	59.501

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de vaste schulden over het jaar 2025 weergegeven.

bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2024	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2025
Obligatieleningen				
Onderhandse leningen	59.500		-4.500	55.000
Door derden belegde gelden				
Waarborgsommen	1			1
Totaal	59.501		-4.500	55.001

De totale rentelast voor het jaar 2025 met betrekking tot de vaste schulden bedroeg € 927.000.

Aflossingsverplichting: In 2026 zal € 4.500.000 worden afgelost op de onderhandse leningen.

Vlottende passiva

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Schulden korter dan een jaar	5.230	5.701
Overlopende passiva	13.802	12.426
Totaal	19.032	18.127

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Kasgeldleningen		
Banksaldi		
Overige schulden	5.230	5.701
Totaal	5.230	5.701

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

bedragen x € 1.000	2025	2024
Vooruitontvangen bedragen	278	398
Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel	8.235	7.280
Nog te betalen bedragen	5.289	4.748
Totaal	13.802	12.426

In onderstaande tabel wordt de post "Vooruitontvangen overheidsbijdragen met een specifiek bestedingsdoel" gespecificeerd:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2025	Afwikkeling uitgaven	Vrijval 2025	Nieuw 2025	Saldo 31-12-2025
Europese overheid					
Rijk	5.523	-13.879		15.003	6.647
Overige Nederlandse overheden	1.757	-1.263		1.094	1.588
Totaal	7.280	-15.142		16.097	8.235

Van Europese of Nederlands overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen:

Omschrijving, bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2024	Toevoeging	Vrijval /uitgaven	Saldo 31-12-2025
Begeleiden ex-gedetineerden	27	9	-9	27
Instandhoudingssubsidie (SIM)	-10	7	-10	-13
Duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA)	35			35
SPUK Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	0	2	-2	0
SPUK Gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek	0	58	-58	0
Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	318			318
SPUK Onderwijs achterstandenbeleid	429	464	-312	581
Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	43		-6	37
SPUK Vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020 - 2023	539			539
SPUK lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	2		-2	0
SPUK vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	80			80
TOZO	31	9	-31	9
Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	137			137
Bijstandsuitkering		7.137	-7.137	0
Wet Inburgering	601	562	-614	549
Aanpak Energiearmoede	202		-4	198
Opvang ontheemden Oekraïne	0	3.460	-3.460	
Onderwijsroute	25	24	-25	24
Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	125		-42	83
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	128			128
SPUK Breed	87	437	-398	126
SPUK Informatiepunten Digitale Overheid	0	26	-26	0
SPUK Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz)	2	2		4
SPUK Kwijtschelding publieke schulden SZW in verband met de hersteloperatie toeslagen	0	7	-7	0
SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	270		-270	0
SPUK IZA-doelen 2023-2026	0	183	-183	0
Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	858	1.066	-520	1.404

SPUK Nationaal Isolatieprogramma	1.544	697	-203	2.038
SPUK versterking cliëntondersteuning 2024	50		-43	7
Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	0	377	-41	336
Realisatiestimulans	0	476	-476	0
Totaal	5.523	15.003	-13.879	6.647

In onderstaande tabel wordt de post "Nog te betalen" gespecificeerd:

Omschrijving, bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2025
SPUK Sport	267	883
SPUK Ventilatie scholen	626	0
Onderwijsroute		41
Nog te betalen	3.855	4.365
Totaal	4.748	5.289

Waarborgen en garanties

Het, buiten de telling van de balans, vermelde bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer (bedragen x € 1.000)	Aard / omschrijving	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar
Eleos, Stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg	financiering Huize Regenboog	100%	107	100
Inclusief Groep	werkvoorziening	1 / 7 deel (7 RNV gemeenten)	198	187
Sportaccommodaties: afhechting Telgtereng A	garantie afhechting sportpark Telgtereng	100%	117	107
Sportaccommodaties: afhechting Telgtereng B	garantie afhechting sportpark Telgtereng	100%	64	58
Vestia Groep	sociale woningbouw	indirect	651	579
Woningstichting UWOON (De Groene Zoom)	sociale woningbouw	indirect	119.600	125.652
Totaal			120.737	126.683

Via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat de gemeente Ermelo per balansdatum garant voor € 125.652.000 voor leningen van UWOON en voor € 579.000 voor leningen van de Vestia Groep. De financiële positie van UWOON is goed. De financiële positie van de Vestia Groep staat al enkele jaren onder druk als gevolg van grote verliezen in de derivatenpositie. Ermelo verwacht echter niet dat er aanspraak gemaakt hoeft te worden op de garantstelling van het Rijk en gemeenten. Indien wel een renteloze lening aan het Waarborgfonds verstrekt had moeten worden ter grootte van het schadebedrag dan becijferen wij dit risico als volgt: $25\% * € 579.000 = € 144.750$. Het financieel risico is dan de rentederving, zijnde $3,75\% * € 144.750 = € 5.428,13$.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor de toekomstige jaren is verbonden

De gemeente Ermelo heeft op diverse gebieden contracten afgesloten. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

Betreft	Aard	Einddatum contract	Bedrag verplichting
Levering gas	Raamovereenkomst	31-12-2028	Varieert per jaar
Afvalbeheer	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Verzekeringen	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Elektriciteit	Raamovereenkomst	31-12-2025	Varieert per jaar
Juridische adviesdiensten	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Uitzendkrachten / tijdelijk personeel	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Schoonmaakonderhoud, vloeronderhoud en Glasbewassing	Raamovereenkomst	30-11-2025	Varieert per jaar
Accountantsdiensten	Raamovereenkomst	31-12-2027	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud straatmeubilair en speeltoestellen	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	31-12-2026	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud wegnnet	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Openbare verlichting	Raamovereenkomst	31-12-2026	Varieert per jaar
Groenvoorziening	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Leerlingenvervoer	Raamovereenkomst	31-12-2026	Varieert per jaar
WMO (diverse)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Jeugdhulp (diverse)	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Aanleg en onderhoud riolering, zuivering	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar
Onderhoud gebouwen installaties	Raamovereenkomst met meerdere aanbieders	Varieert per aanbieder	Varieert per jaar

Gebeurtenissen na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen van betekenis voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Reserves en Voorzieningen

Algemene informatie

In dit hoofdstuk vindt u informatie met betrekking tot de reservepositie van Ermelo. Onder de reservepositie wordt verstaan het totaal van alle reserves en voorzieningen.

Ermelo kent van oudsher een riant reservepositie. Wel zijn er besluiten genomen om de reserves in te zetten als dekkingsmiddel (al dan niet in het kader van de ombuigings- en bezuinigingstrajecten) en/of ter realisatie van nieuwe voorzieningen. Gevolg is dat een behoorlijk deel van de huidige reservepositie hierdoor vastligt en dat de reservepositie dus de komende jaren langzaam maar zeker zal gaan afnemen. Wel staan er dan (nieuwe) voorzieningen tegenover.

Reserves en voorzieningen vallen onder het budgetrecht van de raad. Dit betekent dat instellen, wijzigen, afnemen, opheffen, toevoegingen en beschikkingen altijd door de raad geautoriseerd moeten worden. Dit kan gebeuren bij de jaarlijkse programmabegroting en/of de tussentijdse begrotingswijzigingen (voor-/najaarsrapportages) en/of de jaarstukken.

Financieel kengetal: Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Het ratio wordt bepaald door het eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves en resultaat uit het overzicht van baten en lasten) uit te drukken in een percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Kengetal	Jaarstukken 2021	Jaarstukken 2022	Jaarstukken 2023	Begroting 2024	Jaarstukken 2024	Jaarstukken 2025
Solvabiliteitsratio	42.2% C	23.2% A	40.9% B	34,5% B	44% B	47% B

De risico's in relatie tot het weerstandsvermogen

In de paragraaf [Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#) wordt expliciet ingegaan op de omvang van het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit ten opzichte van de risico's die daar tegen afgezet dienen te worden. Kortheidshalve volstaan wij hier met een verwijzing naar deze paragraaf.

Overzicht verloop reserves en voorzieningen

Omschrijving Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1-2025	Resultaat bestemming 2024	Saldo 1-1-2025 incl. saldo Jaarrekening 2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31-12-2025
Reserves algemene bestemming							
Algemene reserve vrij besteedbaar	12.766	1.034	13.800	841	-2.794		11.847
Algemene risicoreserve	2.555		2.555	297	0		2.852
Totaal reserves algemene bestemming	15.321	1.034	16.355	1.138	-2.794		14.699
Reserves specifieke bestemming							
Bestemmingsreserve Grondexploitatie	6.110		6.110	569	-270		6.409
Bestemmingsreserve Egalisatie MJB	3.023		3.023	2.953	-1.491		4.485
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	1.000		1.000	535	-211		1.324

Omschrijving Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1-2025	Resultaat bestemming 2024	Saldo 1-1-2025 incl. saldo Jaarrekening 2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31-12-2025
Bestemmingsreserve Nieuwbouw sportcentra Calluna	16.917		16.917	645	0		17.562
Bestemmingsreserve GVVP (BBR)	3.640		3.640	0	-125		3.515
Bestemmingsreserve Overig V&V (BBR)	4.208		4.208	0	-193		4.015
Bestemmingsreserve CO (BBR)	3.187		3.187	0	-138		3.049
Bestemmingsreserve Bouwen (BBR)	247		247	0	-13		234
Bestemmingsreserve Sport (BBR)	69		69	0	-7		62
Bestemmingsreserve HvG	1.425		1.425	0	-75		1.350
Bestemmingsreserve MOP gebouwen	296		296	0	-8		288
Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting	750		750	1.000	0		1.750
Bestemmingsreserve Investerings fysiek domein	3.000		3.000	180	-645		2.535
Bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein	3.164		3.164	0	-258		2.906
Bestemmingsreserve Transitie Fysiek domein	368		368	0	-184		184
Bestemmingsreserve Strategische investeringen vakantieparken	1.000		1.000	0	0		1.000
Bestemmingsreserve Uitvoering moties	1.585		1.585	0	-450		1.135
Bestemmingsreserve Huisvesting	5.745		5.745	1.000	0		6.745
Bestemmingsreserve Leren en Beleven				70	0		70
Totaal reserves specifieke bestemming	55.734	0	55.734	6.952	-4.068		58.618
Subtotaal reserves	71.055	1.034	72.089	8.090	-6.862		73.317
Budgetoverheveling		841					0
Resultaat na bestemming	1.875	-1.875		7.649			7.649
Totaal reserves	72.930	0	72.089	15.739	-6.862		80.966

Omschrijving Bedragen (x 1.000) – = voordeel	Saldo 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31-12-2025
Voorzieningen					
Voorziening egalisatie onderhoud					
Voorziening groot onderhoud wegen	2	1.137	-1.029		110
Voorziening groot onderhoud verlichting	203	9	0		212
Voorziening civiele kunstwerken	140	37	-19		158
Voorziening kunstwerken	59	13	-21		51
Voorziening gemeentelijke gebouwen	574	255	-537		292
Voorziening private accommodaties	347	153	-97		403
Van derden verkr. Middel. Spec. Besteding					
Voorziening afvalstoffenheffing	554	51	0		605
Voorziening afkoop schoonmaken graven	525	14	-10		529
Voorziening uitbreiding capaciteit begraafplaats	421	5	-70		356
Voorziening toekomstig onderhoud terrein begraafplaats	427	24	-38		413
Voorziening groot onderhoud Riolering	185	17	0		202
Voorziening egalisatie riolering	8.419	656	0		9.075
Voorziening boscompensatie	271	0	-31		240
Voorziening verplicht., verlies, risico					
Voorziening pensioenverplichting wethouders*	4.234	885	-262		4.857
Voorziening WGA-gelden	173	524	-23		674
Voorziening voormalig personeel	148	0	-114		34
Voorziening WW	49	0	-43		6
Voorziening verlofsparen	97	49	0		146
Voorziening RVU	25	41	-22		44
Subtotaal	16.853	3.870	-2.316	0	18.407
Voorziening BBV artikel 63 lid 8					
Voorziening dubieuze debiteuren	497	159	-95		561
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale Zaken	338		-81		257
Totaal voorzieningen	17.688	4.029	-2.492	0	19.225

* Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Gemeenten hebben op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de taak om hiervoor een toereikende voorziening te vormen.

Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het pensioenfonds ABP, waarbij de aanwezige voorziening per 1 januari 2028 voldoende dient te zijn om de benodigde overdrachtswaarde te kunnen dekken. Nu de inwerkingtreding van de nieuwe pensioenwet een zekerheid is, zijn wij op basis van een stellige uitspraak van de Commissie BBV verplicht om de voorziening te actualiseren waarbij rekening dient te worden gehouden met de dekkingsgraad van het ABP. Deze is bepaald op 122,2%. De

Omschrijving Bedragen (x 1.000) – = voordeel	Saldo 1-1-2025	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31-12-2025
---	-------------------	--------------	---------------	---------	---------------------

voorziening moet tot het moment van overdracht aan het ABP jaarlijks worden herzien met als uitgangspunt de benodigde overdrachtswaarde. Dat betekent ook dat de mogelijkheid bestaat dat er, bij bijvoorbeeld een veranderde rente, levensverwachting en/of dekkingsgraad, een stijging dan wel daling mogelijk is.

Voor onze huidige wethouders en oud-wethouders die op dit moment nog niet met pensioen zijn, moeten we een voorziening vormen die op termijn toereikend moet zijn om ieders pensioen te kunnen betalen. Voor de bepaling van de hoogte van deze voorziening moeten we gebruik maken van actuariële berekeningen. Hierbij is rekening gehouden met de actuele rekenrente, sterftecijfers en indexering van de pensioenen. Ten opzichte van vorig jaar is de rekenrente op basis van de circulaire van BZK verhoogd van 2,325% naar 2,954%. In de circulaire van BZK is bepaald dat de ABP-pensioenen met ingang van 1 januari 2026 worden verhoogd met 2,84%. Dat betekent dat ook de Appa pensioenen met ingang van 1 januari 2026 worden verhoogd met 2,84%. De indexatie is opgenomen in de waardeberekeningen. Actueel geldende sterftecijfers zijn van toepassing.

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Omschrijving reserve Bedragen (x 1.000)	Saldo 1-1-2025	Toevoegingen		Onttrekkingen		Saldo 31-12-2025
		incidenteel	structureel	incidenteel	structureel	
RESERVES ALGEMENE BESTEMMING						
Algemene reserve vrij besteedbaar	12.766	1.875	0	-2.794	0	11.847
Algemene risicoreserve	2.555	297	0	0	0	2.852
Subtotaal	15.321	2.172	0	-2.794	0	14.699
RESERVES SPECIFIEKE BESTEMMING						
Bestemmingsreserve Grondexploitatie	6.110	569	0	-270	0	6.409
Bestemmingsreserve Egalisatie MJB	3.023	2.953	0	-1.491	0	4.485
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	1.000	410	125	-204	-7	1.324
Bestemmingsreserve Nieuwbouw sportcentra Calluna	16.917	645	0	0	0	17.562
Bestemmingsreserve GVVP (BBR)	3.640	0	0	0	-125	3.515
Bestemmingsreserve Overig V&V (BBR)	4.208	0	0	0	-193	4.015
Bestemmingsreserve CO (BBR)	3.187	0	0	0	-138	3.049
Bestemmingsreserve Bouwen (BBR)	247	0	0	0	-13	234
Bestemmingsreserve Sport (BBR)	69	0	0	0	-7	62
Bestemmingsreserve HvG	1.425	0	0	0	-75	1.350
Bestemmingsreserve MOP gebouwen	296	0	0	-8	0	288
Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting	750	0	1.000	0	0	1.750
Bestemmingsreserve Investerings fysiek domein	3.000	180	0	-645	0	2.535
Bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein	3.164	0	0	-258	0	2.906
Bestemmingsreserve Transitie Fysiek domein	368	0	0	-184	0	184
Bestemmingsreserve Strategische investeringen vakantieparken	1.000	0	0	0	0	1.000
Bestemmingsreserve Uitvoering moties	1.585	0	0	-450	0	1.135
Bestemmingsreserve Huisvesting	5.745	1.000	0	0	0	6.745
Bestemmingsreserve Leren en Beleven		70	0	0	0	70
Subtotaal	55.734	5.827	1.125	-3.510	-558	58.618
Totaal reserves	71.055	7.999	1.125	-6.304	-558	73.317

Analyse reserves en voorzieningen

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Totaal realisatie	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
Reserves					
RES0001 Algemene reserve (vrij besteedbaar)	47100	-3.241.000	-2.793.880	-447.120	In de begroting van 2025 is € 127.000 geraamd als dekking voor uitgaven die niet worden uitgevoerd of waarvan de werkelijke kosten lager waren. Er is € 297.000 overgeboekt naar de Algemene Risicoreserve, was niet begroot. Het overige verschil van

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Totaal realisatie	Vershil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
					€ 617.000 wordt verklaard door verschillende budgetoverhevelingen naar 2026.
RES0002 Algemene Risicoreserve	47100	-282.000	0	-282.000	De werkelijke uitgaven zijn lager dan de geraamde onttrekkingen.
	87100	0	297.000	-297.000	Overboeking vanuit de Algemene reserve
RES0004 Best.reserve Grondexploitatie	47100	-283.000	-270.000	-13.000	Het verschil van € 13.000 wordt verklaard door budgetoverheveling naar 2026.
	87100	1.683.000	56.900	1.626.100	De storting was gebaseerd op de te verwachten opbrengst uit de verkoop van een stuk grond. Gezien deze opbrengst wordt meegenomen in de grondexploitatie van Veldzicht Noord Fase 4 en de winstneming in 2025 van dit complex lager ligt, leidt dit tot een verschil.
RES0008 Best.reserve Duurzaamheid	47100	-335.000	-210.886	-124.114	De werkelijke uitgaven zijn lager dan de geraamde onttrekkingen en € 75.000 is een budgetoverheveling naar 2026.
RES0022 Best.reserve Transitie Sociaal Domein	47100	-446.000	-257.300	-188.700	In de begroting van 2025 is € 139.000 geraamd als dekking voor uitgaven die niet worden uitgevoerd of waarvan de werkelijke kosten lager waren. Het overige verschil van € 50.000 wordt verklaard door budgetoverhevelingen naar 2026.
RES0026 Best.reserve huisvesting	47100	-50.000	0	-50.000	Het verschil van € 50.000 wordt verklaard door budgetoverheveling naar 2026.
Totaal reserves				224.166	

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Totaal realisatie	Vershil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
Voorzieningen					
VRZ0002 Afvalstoffenheffing	87200	88.000	50.910	37.090	Beschikking afval 2025
	47200	-173.000	0	-173.000	Beschikking afval 2025
VRZ0003 Afkoop schoonmaken graven	87200	7.000	13.450	-6.450	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0004 Uitbr.capaciteit begraafplaats	47200	-132.000	-70.000	-62.000	Het verschil van € 62.000 wordt verklaard door budgetoverheveling naar 2026.
VRZ0005 Toekomst.ondh.terrein begraafplaats	87200	14.000	23.951	-9.951	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0006 Groot onderhoud riolering	47200	-8.000	0	-8.000	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0007 Egalisatie riolering	47200	-1.239.000	-1.045.158	-193.842	Beschikking riolering 2025

Omschrijving	Grootboek	Totaal begroting	Totaal realisatie	Verschil	Toelichting (afgeronde bedragen met een minimum van € 5.000)
VRZ0008 Boscompensatie	43802	0	-31.317	31.317	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0016 Groot onderhoud wegen	43802	-1.137.000	-1.028.572	-108.428	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0019 MOP civiele kunstwerken	43802	-46.000	-18.450	-27.550	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0020 MOP Kunstwerken	43802	-47.000	-20.939	-26.061	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0022 Pensioenverpl. wethouders	87200	0	857.313	-857.313	Aanvullende storting in de voorziening.
	47200	-141.000	-233.266	92.266	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting.
VRZ0023 WGA-lasten	87200	264.000	524.476	-260.476	Aanvullende storting in de voorziening.
	47200	-41.000	-23.078	-17.922	Gemeente Ermelo is eigenrisicodragers voor de WGA-uitkering van (ex-)werknemers. Dit betekent dat de betaling van de WGA-uitkering en de kosten van de re-integratie voor rekening van de gemeente komen.
VRZ0024 Dubieuze debiteuren	87200	2.000	159.440	-157.440	Toevoeging aan de voorziening in verband met opgelegde dwangsommen.
	47200	0	-95.440	95.440	Onttrekking aan de voorziening in verband met betaalde of afgeboekte dwangsommen.
VRZ0025 Dubieuze debiteuren SoZa	87200	50.000		50.000	Toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening vinden plaats op basis van in- en oninbaarheid van vorderingen op debiteuren Sociale Zaken.
	47200	0	-81.856	81.856	Toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening vinden plaats op basis van in- en oninbaarheid van vorderingen op debiteuren Sociale Zaken.
VRZ0030 Gemeentelijke gebouwen	43802	-638.000	-537.224	-100.776	Werkelijke boekingen ten opzichte van de begroting. In 2022 is besloten dat een aantal van de meerjarigonderhoudsvoorzieningen tot één voorziening gemeentelijke gebouwen worden samengevoegd. De uitgaven voor grootonderhoud worden uit deze voorziening gedekt.
VRZ0034 Voorziening WW	47200	-35.000	-43.123	8.123	Onttrekking aan de voorziening vanwege WW verplichting.
VRZ0035 Voorziening verlofsparen	87200	0	48.800	-48.800	Toevoeging op basis van werkelijk opgebouwd spaarverlof.
Totaal voorzieningen				-1.661.917	

Grondslagen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Wettelijke bepalingen

Met ingang van 1 januari 2004 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004 (BBV) in werking getreden en is het Besluit Comptabiliteitsvoorschriften 1995 (CV95) vervallen. De Jaarstukken 2024 zijn opgemaakt met inachtneming van de voorschriften conform het BBV. In aanvulling hierop is ook rekening gehouden met de notities, stellige uitspraken en aanbevelingen van de commissie BBV.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De jaarrekening is opgesteld conform het continuïteitsprincipe ('going concern'). Uitgangspunt is dat de huidige activiteiten in de toekomst worden voortgezet. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarstukken bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen in het jaar waarin het dividend betaalbaar gesteld wordt (besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders). Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden. Er wordt geen rente toegerekend aan eigen financieringsmiddelen en dus ook niet als baat verantwoord of aan de reserves toegevoegd. Momenteel wordt er alleen rente toegerekend aan producten waar (kostendekkende) leges tegenover staan zoals riolering, afvalstoffen en begraafplaats en tevens aan de Grondexploitatie. Rentebaten van (nog lopende) beleggingen komen ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen.

Balans

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie. Bij lineaire afschrijving wordt over de investeringen op basis van de verwachte gebruiksduur jaarlijks een vast percentage van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs afgeschreven. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Dit is de meest voorkomende afschrijvingsvorm. In het eerste jaar worden geen kapitaallasten berekend. In de volgende jaren wordt, zolang het investeringskrediet niet is afgesloten, uitsluitend de rente berekend. Pas na het volledig afsluiten van het krediet c.q. voltooiën van de investering worden de volledige kapitaallasten (rente en afschrijving) opgenomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden niet geactiveerd, maar worden in één keer ten laste van de exploitatie gebracht. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden niet geactiveerd. Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Als gevolg van de BBV wijziging 2017 is deze categorie verhangen van de Financiële vaste activa naar de Immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) mag niet worden afgeschreven. Zie verder het Overzicht afschrijvingstermijnen en de afschrijvingstabel.

Bij de waardering van activa wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken en geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1 januari 2004 reserves niet meer in mindering worden gebracht.

Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Overeenkomstig de door de gemeenteraad vastgestelde Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa 2023 worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven in 20 jaar. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, verminderd met de eventuele bijdragen (subsidies) van derden, beschikkingen over reserves en voorzieningen (voor zover toegestaan). De normale jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte nuttigheidsduur.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Bij besluit van 25 juni 2013 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In het verleden was sprake van twee categorieën investeringen (met economisch nut en met maatschappelijk nut).

Daaraan is een derde categorie aan toegevoegd: Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Bij deze categorie valt te denken aan investeringen in riolering en de begraafplaats.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De waarde van de geldleningen uitgeleend geld wordt verminderd met de jaarlijks ontvangen aflossingen. Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering tot marktwaarde plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Obligatieportefeuilles worden gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarden. Het verschil met de destijds betaalde verkrijgingsprijs wordt als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddelde) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.

Vorraden onderhanden werk (complexen Grondexploitatie)

Dit betreft de boekwaarde per balansdatum van gronden welke in exploitatie zijn genomen. De complexen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijzen, inclusief de aan de boekwaarde toegerekende financieringskosten en verminderd met de ontvangen bedragen wegens grondverkoop. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, worden voorraden tegen lagere marktwaarde gewaardeerd. Het treffen van een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van dit volledige verlies. Eventueel kan tussentijds winst genomen worden op basis van de "percentage of completion" methode die door de Commissie BBV is voorgeschreven. In specifieke gevallen kan de raad in lijn met de Nota Grondbeleid 2021 een andere winstafslag nemen op basis van projectspecifieke risico's. Voorwaarde is, dat dit dan wel voldoende onderbouwd is. Bij tussentijds winstnemen staat het voorzichtigheidsbeginsel centraal. Na de administratieve afwikkeling van de complexen worden de resultaten in beginsel ten gunste of ten laste van de reserve Grondexploitatie gebracht. Complexen worden administratief afgewikkeld nadat alle percelen zijn verkocht c.q. nadat de feitelijke werkzaamheden nagenoeg geheel zijn uitgevoerd. Eventueel bij de afsluiting van nog resterende percelen worden tegen de vermoedelijke opbrengstwaarde opgenomen, terwijl eventueel dan nog te verwachten posten wegens afwerking van het complex e.d. aan de passiefzijde van de balans worden opgenomen. Er is rekening gehouden met de aftrek voorbelasting BTW en de compensatie vanuit het BTW-compensatiefonds. Dit geschiedt aan de hand van de verdeling conform het bestemmingsplan. Indien deze nog niet voorhanden was is uitgegaan van een forfaitair percentage (60% bouwkaavel, 40% gemeenschapsvoorzieningen).

Vorraden grond- en hulpstoffen

De voorraden grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Debiteuren, overige vorderingen en nog te ontvangen bedragen

De debiteuren c.a. zijn opgenomen tegen nominale waarden. Voor dubieuze debiteuren is een tweetal voorzieningen (reguliere debiteuren en debiteuren Sociale Zaken) getroffen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves

Reserves worden gevormd c.q. opgeheven conform door de raad genomen besluiten. Onttrekking uit en toevoeging aan de reserves geschiedt conform daartoe strekkende raadsbesluiten. Aan de reserves wordt geen rente toegevoegd. Waar noodzakelijk wordt er, binnen de door de raad gestelde kaders, afgeroomd of worden negatieve standen aangevuld.

Met betrekking tot de bestemmingsreserves geldt dat de toevoegingen en beschikkingen maximaal het begrote bedrag mogen bedragen (een aantal uitzonderingen daargelaten). Afwijkingen verlopen via het rekeningresultaat en moeten in de (eerst mogelijke) voorjaars/najaarsrapportage alsnog verwerkt worden. Voor alle reserves worden onderbouwingsformulieren vervaardigd.

Voorzieningen

Op basis van door verslaggeving voorgeschreven regels worden voorzieningen gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders wordt gewaardeerd op het reservevermogen per pensioendatum. Zo nodig wordt de omvang van de voorzieningen via extra dotaties of onttrekkingen aangepast aan de hand van een nieuwe inschatting van de omvang van de verplichtingen en risico's. Aan de voorzieningen wordt geen rente toegevoegd. Voor alle voorzieningen worden onderbouwingsformulieren vervaardigd. De onderhoudsequalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet. Aan de onderhoudsvoorzieningen liggen beheerplannen ten grondslag.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- Bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren of terugbetaald moeten worden, worden niet door middel van een voorziening verantwoord, maar als vooruitontvangen bedragen op de balans verantwoord (stelselwijziging per 1 januari 2008).

Algemene informatie over pensioenen wethouders

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Gemeenten hebben op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de taak om hiervoor een toereikende voorziening te vormen.

Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het pensioenfonds ABP, waarbij de aanwezige voorziening per 1 januari 2028 voldoende dient te zijn om de benodigde overdrachtswaarde te kunnen dekken. Nu de inwerkingtreding van de nieuwe pensioenwet een zekerheid is, zijn wij op basis van een stellige uitspraak van de Commissie BBV verplicht om de voorziening te actualiseren waarbij rekening dient te worden gehouden met de dekkingsgraad van het ABP. Deze is bepaald op 122,2%. De voorziening moet tot het moment van overdracht aan het ABP jaarlijks worden herzien met als uitgangspunt de benodigde overdrachtswaarde. Dat betekent ook dat de mogelijkheid bestaat dat er, bij bijvoorbeeld een veranderde rente, levensverwachting en/of dekkingsgraad, een stijging dan wel daling mogelijk is.

Voor onze huidige wethouders en oud-wethouders die op dit moment nog niet met pensioen zijn, moeten we een voorziening vormen die op termijn toereikend moet zijn om ieders pensioen te kunnen betalen. Voor de bepaling van de hoogte van deze voorziening moeten we gebruik maken van actuariële berekeningen. Hierbij is rekening gehouden met de actuele rekenrente, sterftecijfers en indexering van de pensioenen. Ten opzichte van vorig jaar is de rekenrente op basis van de circulaire van BZK verhoogd van 2,325% naar 2,954%. In de circulaire van BZK is bepaald dat de ABP-pensioenen met ingang van 1 januari 2026 worden verhoogd met 2,84%. Dat betekent dat ook de Appa pensioenen met ingang van 1 januari 2026 worden verhoogd met 2,84%. De indexatie is opgenomen in de waardeberekeningen. Actueel geldende sterftecijfers zijn van toepassing.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De aflossingen die binnen een jaar vervallen, worden uitsluitend in de toelichting apart vermeld evenals de daarmee gepaard gaande rentelast in het betreffende begrotingsjaar. De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De voorschotbedragen met betrekking tot van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden als bedoeld in artikel 49, onderdeel b. worden als vooruitontvangen post opgenomen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

(leges)Tarieven

De (leges)tarieven worden niet gecorrigeerd voor de via het BTW-compensatiefonds ontvangen BTW.

Omzet

De jaaromzet is het totaal van de programma's en het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en het overzicht Onvoorzien. Vanaf 1996 is besloten om het product "Grondexploitatie" buiten de berekening te houden.

De omvangsbasis is gelijk aan de totale lasten van de gemeente. In de toelichting op de wetgeving staat dat de goedkeuringstolerantie wordt berekend op basis van een percentage van de totale lasten. Dit is het totaal van de programma's en het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen en het overzicht Onvoorzien. Dus inclusief de Grondexploitatie.

Saldo van de rekening van baten en lasten

In overeenstemming met het BBV wordt het rekeningsaldo afzonderlijk opgenomen op de balans. Op voorstel van het college van burgemeester en wethouders wordt door de raad een bestemming c.q. dekking aan dit saldo gegeven.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Behalve de in de balans op te nemen (voorwaardelijke) verplichtingen, kunnen er ook verplichtingen bestaan, die (nog) niet in aanmerking komen voor verwerking in de balans. In het BBV is aangegeven dat de gemeente zelf beleid moet formuleren wat "belangrijke verplichtingen" zijn. Gemeente Ermelo kiest als beleidslijn dat verplichtingen met een contractwaarde boven de Europese aanbestedingsgrens belangrijke verplichtingen zijn. Ook kan hierbij worden gedacht aan verplichtingen, die kunnen ontstaan uit verstrekte garanties jegens derden en gewaarborgde geldleningen. Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

BTW

Enkel de inkoop-BTW op facturen met een factuurdatum in 2024 kan in 2024 worden gedeclareerd. De in rekening gebrachte inkoop-BTW moet conform de Wet op de Omzetbelasting 1968 alsmede de Wet op het BTW Compensatiefonds in het tijdvak worden verantwoord dat correspondeert met de factuurdatum. Dit betekent dat de BTW van facturen gedateerd vóór 31 december 2024 verantwoord wordt in 2024 en de BTW van facturen gedateerd ná 31 december 2024 eerst verantwoord wordt in 2025.

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële Verordening en de Kadernota Rechtmatigheid van de (landelijke) Commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 9 april 2025 door de raad is vastgesteld;
 - Voor het begrotings criterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Financiële Verordening 2023 is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld;
 - Ten aanzien van het M&O criterium is de Nota M&O beleid leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik- en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede de eigen Financiële Verordening 2023. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 2% is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen.

Overzicht afschrijvingstermijnen

Overzicht afschrijvingstermijnen

De Nota Waarderen, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa (WAAVA) is in de raadsvergadering van 6 december 2023 vastgesteld. De werking is ingegaan op 1 januari 2023. In deze nota is een afschrijvingstabel als bijlage opgenomen (zie hieronder).

Afschrijvingstermijnen investeringen economisch nut:

Soort actief	Afschrijvingsduur (in jaren)
Materiële vaste activa	
Grond/ondergrond	Geen afschrijving
Riolering: vrijvervalriolering	75
Riolering: gemalen bouwkundig gedeelte	60
Riolering: gemalen mechanisch/elektrisch	15
Riolering: persleidingen	60
Riolering: mechanische riolering, bouwkundig	40
Riolering: mechanische riolering, mechanisch/elektrisch	20
Gebouwen/woningen (permanent)	40
Gebouwen (niet-permanent)/noodlokalen	20
Gebouwrenovaties	15
Renovatie toren Oude Kerk	40
Woonwagens	50
Vaste inrichting bedrijfsgebouwen/scholen	20
Installaties en inrichting gebouwen (liften, cv e.d.)	20
No Break-systeem (continuïteit netspanning automatisering): hardware	15
No Break-systeem (continuïteit netspanning automatisering): accu's	5
Sociaal culturele accommodaties: audiovisuele middelen	5
Sociaal culturele accommodaties: toneel/- balletvloer	10
Technische infrastructuur (onder- en bovengronds): veiligheidsvoorzieningen, telefooninstallaties, e.d.	15
Zonnestraling	5
Circulatiepompen zwembad	15
Huishoudelijke apparatuur	10
Inventaris/meubilair/onderwijsleerpakketten	20
Bureaus	10

Bureaustoelen	7
Mobilifoons (BHV)	8
Automatiseringsapparatuur*: netwerkbekabeling	10
Automatiseringsapparatuur: software	5
Automatiseringsapparatuur: hardware	4
Automatiseringsapparatuur: driejaarlijks groot onderhoud	3
Bedrijfswagens/tractie/schaftwagens	6-10
Personenauto's (dienstwagens)	8
Klepelmajaier	6
Maaimachines	5
Werktuigen/machines/gereedschap	10
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-5
Financiële vaste activa	
Deelnemingen	Niet toegestaan
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Maximaal de termijn die voor een soortgelijk actief in volle eigendom wordt gehanteerd.

* Automatisering gerelateerde investeringen vallen met ingang van 2015 geheel onder Meerinzicht.

Afschrijvingstermijnen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:

Soort actief	Afschrijvingsduur (in jaren)
Materiële vaste activa	
Aanlegkosten/renovatie wegen/straten/pleinen/voet- en fietspaden	20
Aanlegkosten/renovatie sportterreinen	20
Lava-sportvelden	20
Toplagen kunstgrasvelden	10
Plantsoenreconstructies	20
Aanlegkosten snelheids-remmende voorzieningen	15
Renovatie/aanleg speelplaatsen	10
Verkeerslichten	15
Lichtmasten openbare verlichting	40
Armaturen openbare verlichting	20
Solar studs openbare verlichting	8
Groepsremplace openbare verlichting	4
SOX-lampen openbare verlichting	2
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	0-5

